

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir. 405
tel.: +373 (0) 22 21-28-07

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Стефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-28-07

DECIZIE din 02 august 2018 cauza nr. 28/18

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Svetlana DOLTU – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Victorina LUCA – membră
Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV - membru

au examinat, în ședință publică, susținerile scrise ale
petiționarei: XXXXXX
reclamaților: ZZZZ și ZZZZ, SRL IVG-Prim Service (Taxi 14100), și
au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Hărțuire pe criteriu de sex în acces la servicii disponibile publicului.

II. Admisibilitatea obiectului plângerii

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 și nu ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr.298 din 21.12.2012.

III. Susținerile părților

Alegațiile petiționarei

- 3.1 Petiționara declară că la data de YYYY șoferii de taxi s-au comportat inadecvat, creându-i un mediu intimidant, umilitor și ofensator, din cauza că este femeie. Petiționara susține că șoferii de taxi, profitând de faptul că este o femeie au insultat-o și au blocat-o în mașină, făcând glume pe seama situației de intimidare care i-au creat-o. Petiționara menționează că comportamentul acestora a fost determinat de faptul că este femeie, având certitudinea că nu va putea riposta pe măsură la acțiunile ofensatoare ale acestora. Din materialele dosarului, YY și YY, au fost identificați drept persoane despre care se presupune că au comis fapta discriminatorie. De asemenea, din cele comunicate s-a putut stabili doar că ambii la momentul incidentului erau angajați ai SRL IVG Prim Service (taxi 14100).

Susținerile reclamatului

- 3.2 Reclamatul susține că șoferii vizați în plângere au fost angajați la SRL IVG Prim Service (taxi 14100), iar la data de YYYY au fost concediați. Reclamatul menționează că în urma

plângerii depuse de către petiționară, la data de YYYY a fost efectuat un control fiscal, iar la data de YYYY un control de către Agenția Națională de Transport Auto.

IV. Dreptul național relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova la art. 16 alin. (2)** prevede că toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.
- 4.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția hărțuirii ca fiind orice comportament nedorit care conduce la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane pe baza criteriilor stipulate de prezenta lege; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; **art. 8 lit. e)** interzice orice formă de discriminare privind accesul persoanelor la servicii de transport; **art. 18 alin. (1) lit. d)** prevede că orice persoană care se consideră victimă a discriminării are dreptul să înainteze o acțiune în instanța de judecată și să solicite repararea prejudiciului material și moral ce i-a fost cauzat precum și recuperarea cheltuielilor de judecată.
- 4.3 **Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012 pct. 18** Consiliul exercită atribuțiile care îi sunt date în competență prin Legea cu privire la asigurarea egalității și prin prezentul regulament; **pct. 19** în exercitarea atribuțiilor de prevenire și eliminare a discriminării și de asigurare a egalității tuturor persoanelor care se consideră victime ale discriminării, Consiliul adoptă decizii; **pct. 61** decizia este actul prin care Consiliul soluționează plângerea și constată existența sau lipsa faptei discriminatorii.

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 5.1 Din materialele dosarului, Consiliul stabilește că urmează să se pronunțe asupra existenței faptei de hărțuire pe criteriu de gen în acces la servicii disponibile publicului.
- 5.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin.(1) și art. 19 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza D. H. și alții v. Republica Cehă par. 82-84, par.177, cauza Chassagnou și alții v. Franța par.91-92, Timishev v. Rusia par.57), prevede o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat atunci când petiționara prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu. Reieșind din alegațiile expuse, pentru a proba hărțuirea, petiționara urma să prezinte fapte care arată:
- a) comportamentul nedorit
 - b) care a condus la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator
 - c) scopul sau efectul comportamentului a fost să lezeze demnitatea
 - d) pe baza unui criteriu stipulat de lege.
- 5.3 Analizând materialele dosarului, Consiliul stabilește că prezumția discriminării în formă gravă (**hărțuire bazată pe sexul unui grup de persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane**) a fost instituită. Comportamentul dlui ZZZZ și dlui ZZZZ, în special

blocarea petiționării și a mamei acesteia în mașină, indubitabil constituie un comportament nedorit prin raportare la normele general acceptate într-o societate, care, dincolo de orice bănuială rezonabilă, a plasat petiționara și mama acesteia într-o situație umilitoare, având ca efect lezarea demnității umane ale acestora. De asemenea, din cele descrise de petiționară, Consiliul reține că acțiunile umilitoare ale șoferilor sus-numiți au fost însoțite de expresii verbale intimidante, numind-o **"prostitutca, proastă"**, ceea ce determină Consiliul să rețină aplicabilitatea criteriului invocat (sex).

- 5.4 Conform art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare, în baza unei justificări obiective și rezonabile, revine persoanei despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie.
- 5.5 Consiliul, analizând materialele dosarului, stabilește că acțiunile deplânse au avut loc. Astfel, șoferii identificați dl ZZZZ și dl ZZZZ, prin procesele verbale cu privire la contravenție din YYYY, au fost trași la răspundere contravențională și sancționați conform art. 354 Cod contravențional **cu amendă de 6 unități convenționale** pentru huliganism nu prea grav în locuri publice. Consiliul, în egală măsură, a solicitat poziția angajatorului acestor șoferi, SRL IVG-Prim Service (Taxi 14100) și a reținut că pentru comportamentul inadecvat de care au dat dovadă aceștia în activitatea de serviciu, persoanele vizate au fost concediate.
- 5.6 În baza înscrisurilor și probelor acumulate, Consiliul subliniază că discriminarea săvârșită de două sau mai multe persoane, precum și discriminarea săvârșită asupra unui grup de persoane (mama și fiica) constituie forme grave de discriminare, conform art. 4 lit. e), g) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.121 din 25.05.2012, respectiv sunt pasibile de răspundere penală, conform prevederilor art.176 alin. (1) lit. e) Cod penal. Reieșind din aceste considerente, Consiliul va remite prezenta Decizie și materialele dosarului către Procuratura mun. Chișinău pentru a fi examinate din perspectiva legislației penale.
- 5.7 Prin urmare, Consiliul este de opinia că fapta săvârșită a fost calificată eronat de angajații Inspectoratului General de Poliție (art. 354 Cod contravențional – huliganism nu prea grav), respectiv sancțiunile aplicate (6 unități convenționale) nu au fost corespunzătoare cu faptele discriminatorii săvârșite de reclamați: hărțuirea, umilința și suferințele la care au fost supuse petiționara și mama sa.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1, 2, 3, 4 și art. 15 alin. (4), (9) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, coroborat cu pct. 61 al Legii cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012,

CONSILIUL DECIDE:

1. Faptele constatate reprezintă formă gravă a discriminării (hărțuire) pe criteriu de sex în acces la servicii disponibile publicului, săvârșită de două sau mai multe persoane (dl ZZZZ și dl ZZZZ), împotriva unui grup de persoane (XXXXXX și mama sa).
2. În baza art. 12 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 121 din 25.05.2012 cu privire la asigurarea egalității, Consiliul remite prezenta decizie și o copie a dosarului către Procuratura mun. Chișinău pentru a fi examinată prin prizma legislației penale și informarea ulterioară a Consiliului despre rezultatele examinării.
3. O copie a prezentei decizii se remite Inspectoratului General de Poliție pentru a întreprinde măsuri de instruire a angajaților cu privire la aprecierea, calificarea și investigarea formelor grave de discriminare, prevăzute de art.176 Cod penal.
4. Inspectoratului General de Poliție va informa Consiliul, în termen de 30 zile de la recepționarea prezentei decizii, despre măsurile întreprinse sau planificate pentru a implementa recomandarea Consiliului.

5. SRL „IVG-Prim Service” (Taxi 14100) va aduce la cunoștința tuturor taximetriștilor angajați / contractați prezenta decizie și le va organiza activități de instruire în domeniul prevenirii discriminării pentru a nu admite fapte similare pe viitor.
6. SRL „IVG-Prim Service” (Taxi 14100) va informa Consiliul, în termen de 30 zile de la recepționarea prezentei decizii, despre măsurile întreprinse sau planificate pentru a implementa recomandarea Consiliului.
7. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
8. Decizia este cu drept de atac în instanța de contencios administrativ, conform prevederilor pct. 65 ale Legii nr.298 din 21.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și ale Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Svetlana DOLTU – membră

Andrei BRIGHIDIN – membru

Victorina LUCA – membră

Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV - membru